

február 18, 2016

Megnyitott a tajpeji könyvvásár – hazánkkal a fókuszban

Ázsia egyik legnagyobb könyvvására, a 24. Tajpej Nemzetközi Könyvkiállítás február 16-án nyílt meg, idén a magyar irodalmat és kultúrát bemutatva. Több, mint 620 kiadó 66 országból állított fel 1,700 standot a kiállításra.

Több, mint 400 fórumot, könyvbemutatót, dedikálást és egyéb eseményt tartanak a vásáron, mely február 21-ig tart a Taipei World Trade Center 1-es és 3-as számú kiállítótermében. Idén a témaként szolgáló ország Magyarország, melynek keretében megjelennek magyar szerzők és művészek, köztük Gádos Péter rendező, Mautner Zsófia szakácskönyv író, Szegedi Katalin illusztrátor és Rosonczy-Kovács Gergely zenész. Magyar kiadók szintén jelen vannak a vásáron. “A klasszikus és modern könyvek kiállításán túl számos más programot szervezünk, például előadásokat, interjúkat, zenei fellépéseket, filmvetítéseket, főző-, hímző- és illusztratori workshopokat.” mondta el a megnyitón Íjgyártó István, a kultúráért és tudománydiplomáciáért felelős államtitkár.

Mivel idén van az 1956-os forradalom 60. évfordulója, ez szolgál a magyar pavilon fő motívumaként, valamint a történelmi eseményről szóló fotókiállítást is tartanak a vásár mellett. Égeni Nikolett, a Magyar Kereskedelmi Iroda képviselője vezető he-

lyettese elmondta, hogy nagyjából 500 publikáció került kiállításra a magyar pavilonban, “Szabadság Szerelem” témában, melyet a Magyar költő Petőfi Sándortól (1823-1849) kölcsönöztek. A pavilonhoz látogatókat borkóstolóval és a magyar FolkEmbassy zenekar által játszott népzenevel várják, mondta Égeni. Hozzátette, hogy reméli, a tajvani emberek jobban elmerülhetnek a magyar ételekben, zenékben, borokban és könyvekben ez alatt a hét alatt.

A főbb tajvani kiadók és független könyvesboltok szintén kihasználják az alkalmat, hogy bemutassák legújabb publikációikat, számos kedvezményt kínálva a vásáron. 2013-tól kezdve a Kulturális Minisztérium 61 független könyvesbolt megalapítását segítette Tajvanon azzal a céllal, hogy még inkább ösztönözzék az embereket az olvasásra. “A világon Tajvanon használják a legtöbbet a kínai karakterek tradicionális írásmódját”, mondta Ma Ying-jeou elnök a megnyitón. “Reméljük, hogy a kiadványainkon keresztül többen tudják majd értékelni a tradicionális kínai karaktereket.” Megjegyezte, hogy Tajvan kiadó ipara

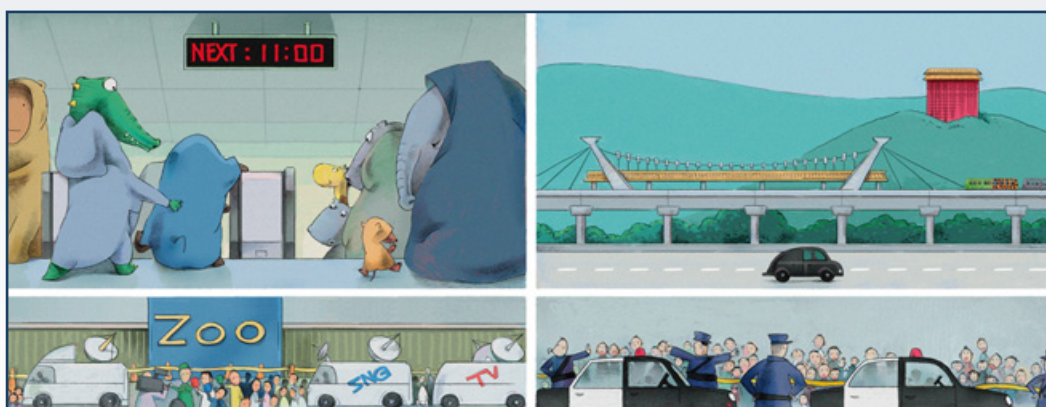
évente több, mint 40,000 kiadványt jelent meg, összevetve Kína évi 440,000 új kiadványához. “Azonban a lakosságuk 57-szerese a miénknek, így továbbra is komoly kapacitásaink vannak a könyvkiadás terén” – mondta Ma. Hung Meng-chi kulturális miniszter elmondta, hogy a minisztérium tavaly nyújtott be egy tervet Tajvan kiadó iparának felérésztésére, mivel a digitális kiadások nagy hatással vannak a helyi kiadókra.

Az idei kiállítás helyt ad továbbá új-zélandi, francia, lengyel, amerikai és más országokból érkezett írókkal való beszélgetéseknek is. Köztük van a bestseller lengyel író Andrzej Sapkowski, aki a “Vajak” című sorozatáról ismert, valamint Robert Hass amerikai költő, akinek “Idő és anyag” című kollektója 2007-ben elnyerte a Nemzeti Könyvdíjat, illetve a költészeti Pulitzer-díjon osztozott 2008-ban.

A vásár további látnivalói közé tartozik egy különleges kiállítás Eileen Chang (1920-1995) életéről, aki a legfontosabb modern kínai írók egyike. Kiállításra kerültek személyes tárgyai, ritka kéziratok és könyvek, a munkájáról és életéről is tartanak majd beszélgetéseket. A Nemzeti Palotamúzeum pavilonjánál néhány digitalizált könyve, köztük a “Ragyogó Kincsek: A Nemzeti Palotamúzeum Száz Mesterműve Parádén” kerül kiállításra. A múzeum az Acer Inc. céggel és a digitális magazin applikációval, a ZINIO-val együtt tervezi több mint száz könyvének digitalizálását, melyek közül jelenleg 13-at kínálnak online megvételre.

A gyermekkönyv pavilon mindeközben megjelenít díjnyertes illusztrációkat Tajvanról, Magyarországról és Portugáliából is. Az évek könyvvásár tavaly több mint 500,000 látogatót vonzott.

ELKÉPESZTŐ alkotások

A képeskönyv műfaj az utóbbi időkben gyorsan vált a tajvani gyermekirodalom legdinamikusabb és innovatívabb területévé.

A tajvani könyvesboltok hatalmas gyermek-szekciójába látogatókat általában az elképesztően illusztrált képes gyermekkönyvek köré gyűlt óvodások és szüleik látványa fogadja. Azonban a jelenlegi népszerűségük ellenére a műfaj kötetei mindössze az elmúlt néhány évtizedben váltak az ország irodalmi világának meghatározó részévé. „A képeskönyvek feltűnése szoros kapcsos-

latban áll a gazdasági fejlődéssel” magyarázza Chen Yu-chin, gyermekkönyv szerző, a Nemzeti Tajpei Oktatási Egyetem Nyelv és Kreatív Írás tanszékének adjunktusa. Az 1960-as, 70-es években a gyermekversek voltak talán a legnépszerűbbek a fiatal olvasók körében Tajvanon, míg a képeskönyvek, melyek nyomtatása meglehetősen drágább, ritkábban voltak. De az 1990-es évekre, mire

az ország sikeresebbé vált, a szülők egyre inkább keresték az illusztrált műveket. Bár az itt eladott képeskönyvek nagy része továbbra is importált és lefordított mű, egyre több tajvani publikáció is megjelent a piacon az elmúlt években. Ehhez nagyban hozzájárult a tajvani illusztrátorok sikere a Bologna-i Gyermekkönyv Kiállításon, mely műfajában a legnevesebb találkozó a világon.

Abban a több mint 20 évben, mióta Hsu Su-hsai az első helyi, a vásár illusztrátor kiállításán bemutatott művésszé vált,

több mint harminc tajvani kapott lehetőséget a kiállításon való szereplésre. Sun Hsin-yu volt különösen sikeres a 2015-ös vásáron a teljesen szavak nélküli „Egy nap Pekingben” című könyvével, melyet külön megemlítettek a Bologna Ragazzi Díj Non-fiction kategóriájában.

A gyermekkönyv szerző és illusztrátor Tsao Chun-yen, aki már több mint fél év-

oktatási rendszerben tanultak, így nehezen alkottak kínai műveket, miután a mandarin vált a hivatalos nyelvvé, Tajvan a Kínai Köztársasághoz történő visszatérésével. Ennek eredményeképpen sokuk fókuszált kimonodottan az illusztrációkra, így az olyan helyi készítésű művek, melyek mind rajzokat és szöveget is tartalmaztak, meglehetősen ritkák maradtak – egészen addig, míg a há-

ború utáni baby-boom generáció fel nem nőtt. Chen szerint a háború utáni időszakban a képeskönyv volt talán a

leglassabban fejlődő műfaj a gyermekirodalomban, azonban ez mutatta a legnagyobb kreativitást és sokszínűséget is. Manapság a versek, mondókák és regények mind elérhetők képeskönyvekként is. A helyi művészek és szerzők pedig sokszor alkotnak fejezet könyveket, melyek segítenek a gyerekeknek a regényekre, illetve a képek nélküli szövegek olvasására való áttérésben.

Az Egy nap Pekingben megjelenése előtt Sun már megjelentetett két szavak nélküli könyvet. Az első volt a „Kirándulás az állatkertből” melyből a Taipei Zoo néhány állata felpattan a metróra és városnézésre indul a fővárosban. A történetben számos híres helyszín megjelenik különböző metróvonalak mentén, beleértve a folyóparti Tamshui-t, Tianmu környékét és a Mianmar bevásárlóközpontot, mely a város Zhongshan kerületében található.

A gyermekkönyv szerző, Lin Zhe-zhang szerint a felnőtteknek szóló irodalom ábrázolt történetei elsősorban tragédiákról túlkatartikusan lehetnek az olvasónak. Ezzel szemben a fiataloknak szóló könyvek sokkal komikusabban közelítik meg a komoly témákat is. A felszínen a munkáink a mosolyogtatásról szólnak, azonban sokszor meghúzódhatnak mögöttük izgalmas témák.

Tsao Chun-yen több mint 200 gyermekirodalmi művet alkotott az elmúlt fél évszázadban. Sok képeskönyvét lefordították és kiadták a tengerentúlon is.

százada publikál kiemelte, hogy Tajvan már a japán gyarmati időszakban (1895-1945) is importált külföldi képeskönyveket, melyek inspiráltak is néhány helyi alkotót fiatalok számára készült illusztrált kiadások gyártására. Azonban ezek a korai szerzők a japán

Tsao mindeközben azt mondja, hogy a mindennapi tapasztalatokról szóló képeskönyvet oktató jellegűek lehetnek a fiatal olvasók számára. Ami azt illeti, az elmúlt években megkezdte életének leírását ennek a műfajnak a segítségével. „A mindennapi élet tele van színes pillanatokkal.” jegyzi meg a szerző, aki azt mondja, az élet különböző epizódjainak összekötésével az egész társadalom alakját felderíthetjük.

Ezzel együtt a termékeny író kiemeli annak a fontosságát, hogy egy kis vidámságot előkészületekkel és szerkesztéssel, mielőtt befejezték volna a projektet. Lenyűgözve az által, hogy Leu milyen gondossággal rajzolta meg a könyv életbeli utcai jeleneteit, Chen végül leszűkítette a szöveget, mindössze két mondatot meghagyva az egész könyvben. „A rajzok rengeteg részletet tartalmaznak, többet, mint amit szavakkal valaha is el lehetne mondani.” mondja az író.

Chen Wei-ping, a tajpeji Hsiao Lu Publishing Co feje már több mint 30 éve érintett gyermekkönyvek kiadásában. Rámutatott, hogy a helyi olvasói ízlés meglehetősen kozmopolita lett. Az ország gyermekirodalmának egy jelentős része az Egyesült Államokból származik, miközben egyébként a japán kiadások teljesítenek a legjobban a külföldi munkák közül. „A mód, ahogy megszólítják a témát, és a dizájn játékos megközelítésével a japánok sokkal inkább szinkronnal vannak velünk tajvaniakkal.” mondja.

Bár Chen tudja, hogy meg kell adniuk az olvasóknak, amit szeretnének, igyekszik

csempésszen a műveibe a fiataloknak. „A gyermekeknek a könyvek egyben játékok is.” mondja Tsao. A gyerek nyugodtan kell, hogy kezelje, nem kell, hogy mindig mindennek értelme legyen, teszi hozzá.

Ahogy Chen elmagyarázza: a felnőttek és a gyerekek nem ugyanúgy néznek a képekre.

A felnőttek megszokták, hogy a nagyobb képet nézzék, míg a kicsit az apró részletekre figyelnek.

Az „Egy Télen” Chen és

Michael Leu illusztrátor együttműködésével született meg, akik két évet töltöttek az fejleszteni a tajvani szerzőket és illusztrátorokat. „A célom, hogy sokkal több helyi tehetség legyen.”

A kiadóvezető elmagyarázta, hogy a helyi képeskönyv-tehetségeket úgy támogatná, hogy az ügyet a környezetvédelem felé fordítja. Bár ez világszintű probléma, minden ország különleges kihívásokkal néz szembe a természetes környezet megóvásával kapcsolatban. Így fontosnak tartja, hogy olyan emberek jelenjenek meg, akik a Tajvan számára fontos ügyeket kifejeznék.

Chen elismeri, hogy cége erőfeszítései, és a közönség lelkesedése ellenére hiány van a helyi illusztrátorokból, akik jól megszerkesztett, elgondolkodtató képeket tudnának létrehozni. A legtöbb kép, úgy véli, felületes, főleg az írott művek sokaságához képest. „A mi időnkben a grafikai eszközök és készségek meglehetősen jobbak váltak, és az emberek perspektívája is sokkal szélesebb lett. Azonban bár a technikát könnyű elsajátítani, a kulturális mélység csak az idő múlásával képes alkalmazkodni.”

Tajvani Irodalom

- Rövid összefoglalás -

Új Irodalom mozgalom

Az írott nyelv elterjedését megelőzően Tajvan korai lakosai a történeteket, mondákat és legendákat szóban adták tovább. A 20. század elejére a tajvani irodalmi életet a klasszikus kínai irodalom jellemezte leginkább, néhány művel, melyeket a japán kolonizáció elleni ellenállás ihletett. Miután megjelentek a nyugati felvilágosodás gondolatai és a kísérleti írás, a szárazföldi kínai május negyedike mozgalommal párhuzamosan az 1920-as években megjelent a Tajvani Új Irodalom Mozgalom. A mozgalom vitákhoz vezetett a korai 1930-as években, amikor is valaki felhozta, hogy a Május Negyedike Mozgalom során győzedelmeskedess népies kínai távol áll a tajvaniak által beszélt Holo és Hakka nyelvektől, és javasolták, hogy a tajvani írók anyanyelvüket használják a szülőföldjükről szóló írásokhoz. A felvetés egyik fő indítványozója Lai Ho volt, akinek a regényei – melyek a kínai és a Hoko nyelv keverékén íródtak – a japán gyarmati kormány túlkapásait hangsúlyozták, és mára klasszikusoknak számítanak.

Szárazföldi Emigráns Irodalom

A japán uralom 1945-ös végét követően, a szárazföldi Kínáról érkezett emigráns írók domináltak az irodalmi világban, a helyi értelmiségiek politikai elnyomásával és a mandarin nyelv hivatalosság tételével. Ebben az időszakban elterjedtek az antikommunista művek, valamint a realista fikciók a szárazföldi Kínában való életről.

Modernizmus

A modernista költészet fejlődését az 1950-es évek közepén a következő évtizedben a hagyományos irodalmi technikák elutasítása követte, amikor a modernista írók művészeti szabadságért kiáltottak és az egyesült nyugati egzisztencializmust, szürrealizmust és egyéb regényellenes elemeket kezdtek írásaikba építeni. A modernista művek gyakran fókuszáltak filozófiai önelemzésekre és a hagyományos emberi kapcsolatok helyzetére a modern társadalomban, mint Kenneth Hsien-yung Pai Kristály Fiúk című művében, mely egy fiatal ember küzdelmeit mutatja be az 1960-as, 70-es években, amikor a homoszexualitás még tabu volt Tajvanon; vagy Wang We-xing Családi Katasztrófa című munkája, mely a kortárs Tajvanon a családokat érintő nyomást hangsúlyozza.

Nativizmus

A korai 1970-es években emelkedett fel a nativista mozgalom, amikor értelmiségiek egy csoportja javasolták a Tajvan társadalmi gyökereihez hűbb irodalom megjelentetését. Az ezt képviselő művek közé tartozik Wang Zhen-he Ökrösszekeret a hozományért című műve, melyben a szegénység arra kényszerít egy parasztot, hogy megossa feleségét egy kereskedővel; vagy Huang Chun-ming A fia nagy babája című munkája, mely egy tanulatlan ember küzdelmeit írja le, hogy elartsa családját, sétáló hirdetőtáblának öltözve Tajvan korai ipari napjaiban.